

ВАЖЛИВІСТЬ ТРЕНУВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ ІЗ КУРСАНТАМИ

Відомо, що основною метою вивчення іноземних мов є оволодіння мовленням. Перед викладачами англійської мови академії стоять відповідальні завдання, оскільки сучасні умови «роблять іноземну мову реально необхідною в різних сферах діяльності людини для розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови» [1], та підвищуються вимоги до рівня практичного володіння англійською мовою, навичками підготовленого монологічного мовлення зокрема, що проявляється у здатності курсантів правильно і послідовно викладати зміст прочитаного, робити тематичні повідомлення та доповіді. Використання попередньо відібраних курсантами повідомлень слід розглядати як ефективний засіб розвитку вмінь монологічного висловлювання. Теоретично, монолог - це безпосередньо спрямований до співрозмовника чи аудиторії організований вид усного мовлення, який передбачає висловлювання однієї особи [2]. Монологічному мовленню властиві такі риси:

однонаправленість: воно не розраховано на відповідну реакцію у вигляді мовлення у голос;

зв'язність, що відрізняє монологічне мовлення від випадкового набору речень;

тематичність як співвіднесеність висловлювання з будь-якою темою;

відносно безперервний спосіб мовлення: підготовлене монологічне висловлювання не обмежується однією фразою і триває протягом певного часу; послідовність і логічність.

Зосередимось на інформативній функції підготовленого монологічного мовлення та на одному з видів монологів - монолог - розповідь/ переказ, який є динамічним типом монологічного висловлювання. Приймаючи до уваги єдність

фахової та іншомовної підготовки курсантів, зміст, структуру та функції професійної англійської мови в контексті фахової підготовки майбутніх фахівців-правоохоронців, тренування підготовленого монологічного мовлення здійснюється в рамках тематичного плану для курсантів 2 курсу НАВС.

Основними якісними показниками сформованості загального вміння укласти зв'язне монологічне висловлювання є такі спеціальні вміння:уміння з'єднувати декілька мовленнєвих зразків, наприклад: «Хто злочинець? Якого віку? Який злочин скоїв? Чи були свідки?» тощо;уміння досить повно висловлюватись відповідно до запропонованої тематичної ситуації;уміння відносно правильно оформити своє висловлювання мовними засобами англійської мови;уміння оптимально використовувати мовний матеріал певної теми.Мовленнєві завдання для реалізації монологу- повідомлення передбачають здійснення таких мовленнєвих дій: повідомити фактичну інформацію (Хто? Який злочин скоїв? Де, коли, як? Навіщо?), поєднуючи речення в логічній послідовності. З мовної точки зору підготовлене монологічне мовлення характеризується структурною завершеністю речень, відносною повнотою висловлювання, розгорнутістю та різноструктурністю фраз. У навчанні підготовленого монологічного мовлення широко використовуються такі ефективні вербальні опори, як логіко-структурна схема, підстановча таблиця, які забезпечують послідовність висловлювання, логічний зв'язок речень, їх граматичну правильність, належний вибір усіх необхідних мовних засобів для побудови власного висловлювання.

Наприклад, треба підготувати повідомлення про злочин. Курсанти можуть використовувати сталу схему або варіювати елементи схеми залежно від персонального стилю мовлення. Наприклад: (the crime) has happened ... (where? when?). The (criminal) is ... (age). He/ she is from (town). He/ she (describe what has happened). The victim is ... There were (...) witnesses. The police ., etc. Поступово опори усуваються. Одночасно повинно відбуватися збільшення обсягу висловлювання. Підготовлене монологічне мовлення курсантів тренується, в основному, на матеріалі, що вивчається. Спостерігається активізація великої кількості лексики, в результаті чого проходить перерозподіл між

рецептивною та репродуктивною лексикою на користь останньої. Варіюючи та комбінуючи вивчений мовний матеріал, курсанти можуть вирішувати більш складні комунікативні виступи, притаманні спонтанному мовленню.

Підготовлений монолог - це підвищене навантаження на пам'ять, мислення і мовленнєві навички курсанта. Навчання підготовленого монологічного мовлення - це послідовна робота по формуванні у курсантів вмінь будувати зв'язне висловлювання іноземною мовою, використовуючи оригінальний мовний матеріал, опрацьовувати автентичні тексти, проводити пошук інформації згідно заданої теми та відбирати необхідну. Це також розвиток пам'яті, без якої неможливо вивчати іноземну мову. На практичні заняттях курсанти готують повідомлення, використовуючи сайти BBC, CNN, FBI, NSA та інші.

Важливість тренування підготовленого монологічного мовлення полягає в тому, що воно передує розвитку навичок спонтанного, або вільного, мовлення, притаманного більш діалогічному мовленню. Вміння викладати власні думки з приводу прочитаного або почутого базуються на вмінні простого переказу чогось прочитаного або почутого. Також не слід забувати, що репродукція підготовленого монологічного мовлення відбувається в групі і стає найпотужнішим засобом розвитку навичок аудіювання для членів групи.

Список використаних джерел

1. Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні Указ Президента України № 641/2015 від 16.11.15 року) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/48529/>
2. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник для студентів вищих закладів освіти / Колектив авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. - Київ : Ленвіт, 1999. - 220 с.